

SECURITATEA ENERGETICĂ A ROMÂNIEI ÎN CONTEXT EUROPEAN – CAPITOLUL GAZE

- rezumat -

Doctorand Cosmin Gabriel Păcuraru

Cuvinte cheie: securitate energetică, securitate economică, securitate internațională, relații internaționale, conducte de gaze, resurse de gaze, rute de transport, surse alternative, economie teritorială, analiza tranzacțiilor dintre state

Cuprins

Capitolul I	Premise si ipoteze
Capitolul II	Metodologie
Capitolul III	Definirea termenelor și conceptelor
Capitolul IV	Surse de energie
Capitolul V	Dezvoltarea Conductelor de Gaz în și către Europa
Capitolul VI	Extracția gazelor naturale în România
Capitolul VII	Securitatea energetică și costurile bazate pe teoria economiei teritoriale
Capitolul VIII	Analiza tranzacțională aplicată relațiilor internaționale
Capitolul IX	Noile politici europene în energie – imposibilitatea unei strategii comune
Capitolul X	Strategiile energetice românești și grupurile de presiune din industria energetică românească
Capitolul XI	Rusia în declin și Gazpromul către faliment
Capitolul XII	Concluzii
	Abrevieri
	Bibliografie

Definirea conceptelor de amenințare, de securitate, a securității internaționale și regionale, a riscului și vulnerabilității, a forței și amenințării cu forța, a apărării și apărării colective, a securizării economice și securității energetice, a crizei energetice și armei energetice sunt punctele de plecare ale înțelegerii fenomenelor și acțiunilor statelor și actorilor non-statali în perioada fluidă a ultimilor 50 de ani.

Plecând de la faptul că resursele energetice sunt reprezentate de mai multe tipuri de combustibili, ce nu au o distribuție uniformă, fiecare având avantaje și dezavantaje la exploatare, transport și consum am arătat că rentabilitatea acestora depinde de puterea calorică a acestora, de investițiile în infrastructura de transport și bilanțurile energetice și de mediu.

Realizarea istoriei dezvoltării conductelor de gaze în URSS și mai apoi Federația Rusă, a relațiilor comerciale ale acestora cu țările europene și mai apoi cu Uniunea Europeană și țările riverane precum și relaționarea în epoca post-sovietică a Rusiei cu fostele țări componente URSS, a relevat că există vechi și strânse legături comerciale între acestea. Această istorie nu poate fi neglijată în actuala conjunctură de monopol al companiei de stat rusești Gazprom, în care țările Europei Occidentale, influențate de marile companii multinaționale au urmărit numai profitul.

Venirea la putere a lui Vladimir Putin a schimbat politica externă a Federației Ruse. Au fost reinventate “arma energetică” și “cleștele energetic” ca noi elemente ale strategiei de politică externă ale Kremlinului. Folosite dibaci, Rusia a căpătat o influență foarte mare în Uniunea Europeană și în statele ei componente. Politica de prețuri de export a gazelor naturale a Gazpromului este în funcție de interesele Rusiei în țara respectivă: de procentul din totalul exportului de gaze, de valoarea exportului în balanța de plăți cu țara respectivă, de gradul de dependență de gazele rusești, de valorile investițiilor rusești și de permisivitatea statului respectiv la investițiile rusești.

Această strategie este în neconcordanță cu cea a Uniunii Europene, care prin Comisia Europeană depune eforturi în a realiza o politică energetică și de apărare comune. Membrii Uniunii însă au interese uneori divergente, fapt ce convine conducerii de la Moscova. Sursele alternative actuale gazului rusesc sunt în scădere, sursele alternative din Zona Caspică sunt izolate și Kremlinul face tot posibilul de a zădărnici orice proiect la care nu este cel puțin acționar semnificativ.

România ca posesor de resurse semnificative, ca pionier în domeniul extracției, transportului și materialului rulant din industrie, ca importator minor de gaze rusești și ca

membru al UE, nu a avut până în 2005 o politică coerentă de securitate și de securitate energetică. În ultimii ani, administrația de la București și-a definit strategia energetică în funcție de interesul național, de direcțiile trasate de Comisia Europeană și de strategia rusescă de a monopoliza aceasta industrie.

Am arătat că există paternuri în evoluția statelor și în relaționarea dintre ele. Pe baza acestora am realizat o clasificare a acestora în funcție de gradul generării de securitate de către acestea în relațiile internaționale și l-am aplicat în ecuația securității energetice în Europa și în zonele riverane.

Concluziile trase sunt că statele UE cu greu vor putea avea o politică comună de securitate energetică, că existența Federației Ruse este dependentă de valorile exporturilor de energie și că Uniunea Europeană din poziția de cel mai mare client al exporturilor rusești are de rezolvat o dilemă, aceea că este de acord cu actuala stare de fapt, în care securitatea îi este amenințată sau reduce importurile punând Federația Rusă în incapacitate de plată, stare de asemenea generatoare de insecuritate zonală.

Problemele pe care trebuie să le rezolve România sunt: de a avea o coerență în strategia energetică, de a proteja pe viitor resursele de care statul încă mai dispune, de a avea o legislație aliniată la cea europeană, care să țină seama și de noile resurse alternative descoperite, de a avea o justiție funcțională pentru a nu mai lăsa grupuri de interese obscure să influențeze deciziile politice din industria energetică și de a crea mai multe centre de analiză în securitatea energetică.